

Referat mobilitets- og markedskomiteen

19. - 20.09.2023

Medlemmer tilstede:

Grethe Opsal, ATB AS
Kari Steinsland, Skyss
Hallvard Natvik, Skyss
Merete Maurset, Fram
Vibeke Skar, Ruter AS
Stine Fredriksen, Innlandstrafikk
Espen Strand Henriksen, Kolumbus AS
Kjersti Danielsen Nordgård, Brakar AS
Stine Fredriksen, Innlandstrafikk
Terje Mathiesen, AKT AS
Roald Morvik, AKT AS

Sekretariat: Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

Presentasjon fra Skyss, v/Kari Steinsland. *Se presentasjonen.*

17/23 **Godkjenning referat fra 21.06.2023**

Vedtak: Referatet ble godkjent.

18/23 **Prosjektet Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet**

Olov Grøtting orienterte med en foreløpig presentasjon. Sluttrapporten i form av en presentasjon blir offentlig i primo oktober på Kollektivtrafikkforeningens nettsider.

19/23 Status for kollektivtrafikken i Norge/Kollektivbarometeret – nye nøkkeltall

Viser til sak i forrige møte i Mobilitets- og markedskomiteen. Siden sist har Kollektivtrafikkforeningen sendt ut en oppdragsbeskrivelse til et antall konsulentmiljøer, med frist 22. september 23 for innsendelse av tilbud.

Det er også sendt en forespørsel til medlemmene om de kan delta med finansieringen etter en nøkkel som også brukes til medlemskontingenten.

20/23 Presset økonomi – hva er markedssiden sine tiltak?

Her følger stikkord fra enkelte, mens andre kun har presentasjon der de var mer omfattende og noen litt begge deler.

Brakar: *Se presentasjon.*

- Har nær 2019-tall, et par prosent lavere.
- Belønningsmidlene er ikke indeksregulert.
- Inntektssikring er en het potet, litt mer krevende med kontroll ift snik, og flere som stikker av.
- Når det blir mindre ressurser blir det et større driftsfokus.

AKT: *Se presentasjon.*

Fram:

- Lite midler.
- Politisk bestilling på å bli en mobilitetsaktør.
- Samarbeid er veldig viktig.
- Samkjøring ble en bestilling.
- Kunne gjerne samarbeidet om flere konkrete ting, mer enn å bare utveksle erfaringer.
- Kan vi gjøre noe felles på sjåførmangel? Bli mer synlig nasjonalt.

Innlandstrafikk: *Se presentasjon.*

Ruter: *Se presentasjon.*

Skysst:

- Har et arrangement nesten hver uke i byen, som ønsker et samarbeid med kollektivbilletter.
- Diskusjoner om hvordan man skal jobbe mot reiselivsmarkedet og også mot arrangementsmarkedet.
- Sjøførkampanje – rekrutteringsside. Landingside der man kan finne jobbannonser.

Kolumbus:

- Folk har funnet tilbake på buss og tog etter pandemien. Hurtigbåtene her nedgang.
- Bysyssel stadig mer populær. Økning. Utfordring å ha nok sykler tilgjengelig. Har flere turer på bysyssel enn båt.
- Hurtigbåt er 26 % bak 2019. Gratis ferge kan ha påvirket at flere bruker bil.
- Anbud og båt har vært krevende. Et anbud ble avlyst pga av at det beste tilbudet var fossil energi. Kostnaden på nullutslipp er svært høy.
- Må kutte 100 mill i fylkeskommunen, ca halvparten på kollektivtrafikk.
- Belønningsmidler og byvekstmidler – gjør at det blir prinsipiell diskusjon om hvor fylkeskommunens midler skal brukes.
- Styrevedtak på OMS-samarbeid. Går inn der etter en lengre prosess.
- Bilkalkulator. Deles gjerne: <https://www.kolumbus.no/reise/bil/bilkalkulator/>
- Dynamisk innkjøpsordning – DPS

ATB

- Fantastisk reisevekst. God vekst på buss.
- Men krevende økonomi.
- Modell med noe midler fra Miljøpakken.

Se presentasjon.

Samarbeid:

- Gjøre ting smartere, mer for mindre.
- Samle innspill fra medlemmene om hva de ønsker å samarbeide om, så tar vi en avstemming om hva de ønsker å gjøre videre. Samarbeide tettere.
- Hvordan kan man få mer ut av pengene?
- Kanskje rive siloer?
- Begynne i det små.

Hva kan vi gjøre felles:

- Sjøføreropplæringsopplegg. Gjerne dele hva Skyss har gjort.
- Lage felles kampanjer. Neste år har vi denne kampanjen, kan flere være med?
- Enda bedre om vi kan starte et samarbeid der vi felles ser på hvilke utfordringer og strategier vi har for neste år, og planlegge i forkant felles kampanjer.
- Omdømme, vi burde sende ut felles konkurranse. Det er mye mer vi kan jobbe sammen om. Går vi sammen, er vi en stor enhet.
- Bilkalkulator
 - Kan det være aktuelt å se på en nasjonal løsning for dette?
 - Statens vegvesen arbeider også med dette.
 - <https://www.kolumbus.no/reise/bil/bilkalkulator/>
- Dynamisk innkjøpsordning
 - Kolumbus DPS
 - Ruter DIO
- Gratis billetter
 - Hva gjør det med framtidens betalingsvilje?
- Arrangementsmarkedet
 - Sjekke Finland, der i alle fall en av byene har koblet sammen kollektivtransport og arrangementer.
 - Sjekke om vi kan gjøre mer sammen

Innspill og refleksjoner:

- Det er vanskelig når kollektivtrafikken stopper opp på grunn av deg som sitter i rullestol eller har annen funksjonsnedsettelse.
- Veldig slitsomt å ikke vite hva slags reise du får.
- Fikk mye bra innspill ifm rullestol og syn på runden vår.
- Ny stasjon på Haukeland sykehus. Til og med her var ikke alt lagt helt til rette for folk med synshemminger. Ikke info om hvor gå til

Haukeland eller den andre utgangen. Vanskelig å finne hvordan reise til Fyllingsdalen. Ikke logisk og mangler god nok merking.

- Ledelinjene er lite standardiserte.
- Skutevikstorget der det ikke er lagt til rette har en lang rekke med ting som må forbedres:
 - Bratt rampe, ikke fortau men rett ut i en vei.
 - Han som var i rullestol måtte guides ut.
 - Misforståelser med bussjåfører. Når du går av bussen er du midt i veien, og det er ikke trygt å være der.
 - Når du skal over til andre siden, så må man ut i bilveien for å komme over.
 - Var vanvittig høyt ned fra bussen.
- Hvis du ikke sto inne i busskuret visste du ikke hvor langt fram du skulle gå.
 - Fant en billettautomat på bybanen som ikke fungerte.
 - Man får ikke festet rullestolen hvis det sitter noen på setene reservert for rullator.
 - Hvilke busser er det påbudt å feste rullestol?
 - Det er veldig lite intuitivt hvordan man skal feste en rullestol.
 - Det er veldig viktig å få utvendig annonsering.
 - App høres bra ut hvis man klarer å bruke den. Mange synshemmede er eldre, og er ikke digitale.
 - Ledelinjer – var mangelfulle, nye var feil, de mangler riktig struktur, de stopper rett i en søppelkasse.
 - Noen steder var det knapp for opplesing av ruter, og selv om holdeplassen var ganske ny, fra ca. 2021, var lyden så lav at du nesten ikke kunne høre.

Læring:

- Vi må ha Mind the gap på agendaen med kontinuitet.
- Det handler om at aktørene snakker sammen. Planlegging av hvordan det skal gjøres.
- Skal de med nedsatt funksjonsevne ha en god opplevelse, må det henge sammen. Hvilken rolle skal vi ta der.

- En ting er når man bygger nye ting er det lett å være på.
- Hvor stor rolle skal man ta, for å få andre steder til å bli mer tilrettelagt?
- Dette området er så svært at det er lett å bli overveldet.
- Tenke på hvor små ting kan vi begynne med?
- Identifisere små tiltak. Det er møysommelig arbeid, og kontinuerlig påminnelse så skjer det noe på sikt.
- Er det prosjekt, eller er det organisatorisk rigg? Det var prosjekt, men er det ikke lenger, så er det distribuert ut i organisasjonen.
- Det bør ikke være bare prosjektarbeid, men det omfatter også drift
- Ta ned lavhengende frukter.
- Sendte en i rullestol rundt i Agder, og sjekket ut hvordan det var. Det som var hans bekymring var om han kom seg tilbake når han kom seg ut av byen. Virket rullestolheisen?
- Kompetanse for sjåførene. For å få rullestolrampen til å fungere måtte du skru på en strømbryter – nylig eksempel.
- Enormt stor andel av de som har funksjonsnedsettelse som ikke reiser kollektivt. Når de fleste ikke reiser så får heller ikke sjåførene trening.
- Standarden finnes hos Standard Norge og i Bus Nordic.

Oppsummert:

- **Begynn med det som er lettest å gjøre noe med.**
- **Alle bør jobbe videre med dette.**
- **Jobbe med holdningsendringen hos alle – det må inn i drift.**

Felles satsinger? Forslag og diskusjon

- HjemJobbHjem
- La bilen stå – helseprosjekt.

Se presentasjon fra Kolumbus, v/Espen Strand Henriksen.

23/23

Kollektivkonferansen

Olov viste programmet til årets Kollektivkonferanse.

Meld dere på – og vær snar til å melde dere på til middagen 😊

24/23

Eventuelt

Cyberangrep, v/Terje Mathiesen

Har ikke en stor IT-avdeling, og fikk dette på bordet til markedsavdelingen.

18. august – kom at DDoSia -angrep. Der transportsektoren ble angrepet. Det var russiske aktivister som angrep, fordi Norge hadde bekostet noe til Ukraina. Kanskje ifm Arendalsuka?

Noen har hatt mer av dette, så de har oppskalert sikkerheten. Bevisstheten rundt dette bør løftes.

Denne gangen ble AKT angrepet og kommunene fikk det som følgefeil.

Viktig del av beredskapsarbeidet. Må ha tiltak for å møte slik.

Beredskap er viktig.

- Gjelder cyberangrep.
- Gjelder elbusser dersom strømmen går ved evakuering.
- Naturkatastrofer, flom, broer, ras.
- Mm.

22. september 2023

Olov Grøtting